

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 24 март 2021 г.
(OR. en)

7301/21

SOC 154
EMPL 110
ECOFIN 273
EDUC 98

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	ST 6240/1/21 REV 1
Относно:	Заключения на Съвета относно съвместния доклад за заетостта за 2021 г. (8 март)

Приложено на делегациите се изпращат заключенията на Съвета относно съвместния доклад за заетостта за 2021 г., одобрени чрез писмена процедура на 8 март 2021 г.

Заклучения на Съвета относно съвместния доклад за заетостта за 2021 г.

1. Като ОТБЕЛЯЗВА, че пандемията от COVID-19 обърна шестгодишната положителна тенденция в растежа на заетостта и сериозно засегна резултатите на пазара на труда в ЕС. Очаква се това да увеличи бедността, да задълбочи неравенствата и да възпрепятства социалното сближаване. Работниците с нестандартни форми на заетост, като например временно наетите лица, както и младите хора, хората с мигрантски произход, работещите в сектора на хотелиерството, туризма, културата и развлеченията, както и някои професионални дейности, бяха непропорционално засегнати.
2. Като ПРИВЕТСТВА бързия и решителен отговор на равнището на държавите членки и ЕС, по-специално мобилизирането на значителна финансова подкрепа за схеми за работа с намалено работно време и други мерки, предназначени да запазят заетостта и да ограничат загубата на доходи. Като ИЗТЪКВА приноса на Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE). Като ПРИВЕТСТВА както активното участие на социалните партньори в този контекст, така и усилията на организациите на гражданското общество в подкрепа на най-уязвимите.
3. Като ПРИПОМНЯ заключенията си относно аспектите на заетостта и социалните аспекти на годишната стратегия за устойчив растеж за 2021 г., и по-специално, че европейският семестър продължава да бъде ефективен инструмент за координация, за да се гарантира съгласуваност на програмите за реформи на държавите членки, както и че Европейският стълб на социалните права следва да продължи да служи като ориентир за по-голямо сближаване в посока към по-добри условия на живот и труд в Европа, направлявайки координацията на политиките по заетостта и социалните политики на равнището на Съюза, при надлежно зачитане на съответните компетентности.
4. Като ПОДЧЕРТАВА, че Механизмът за възстановяване и устойчивост ще предостави широкомащабна финансова подкрепа за реформи и инвестиции, целящи да подкрепят създаването на работни места и да направят икономиките, обществата и здравните системи в ЕС по-устойчиви и по-добре подготвени за двойния екологичен и цифров преход, като по този начин се стимулират инвестициите в хората и се ускори икономическото и социалното възстановяване.

5. Като ИЗТЪКВА, че съвместният доклад за заетостта за 2021 г., с който се наблюдава изпълнението на насоките за заетостта и се представят резултатите от набора от социални показатели, придружаващ Европейския стълб на социалните права, може да помогне на държавите членки да определят съответните приоритетни области за реформи и инвестиции, включително с оглед на подкрепа чрез финансиране от ЕС, в т.ч. новия Механизъм за възстановяване и устойчивост.
6. Като ПРИЗНАВА, че бързото приемане на схеми за работа с намалено работно време и на други мерки за запазване на заетостта, заедно с намаляването на равнищата на активност, е ограничило нарастването на нивото на безработицата от началото на пандемията. Като ИЗТЪКВА, че схемите за работа с намалено работно време и подобни мерки следва да останат в сила толкова дълго, колкото е необходимо. Като ИЗТЪКВА, че веднага щом условията го позволят, политиките следва да подкрепят преразпределението на труда (напр. чрез схеми за повишаване на квалификацията/преквалификация и добре планирани стимули за наемане на работа), по-специално към зелената и цифровата икономика, като същевременно се защитават работниците по време на двойния преход. Като ОТБЕЛЯЗВА, че предоставянето на адекватни обезщетения за безработица с разумна продължителност, достъпни за всички безработни, включително за тези, които преди това са били наети на нестандартни договори, е от ключово значение за подпомагането на търсещите работа по време на двойния преход.
7. Като ПОДЧЕРТАВА, че ефективните активни политики на пазара на труда са от основно значение за подпомагането на справедливото и приобщаващо възстановяване. Като ИЗТЪКВА значението на реформите и инвестициите в активни политики по заетостта и в публичните служби по заетостта за предоставянето на ефективна индивидуализирана помощ на търсещите работа, включително чрез цифрови решения и чрез съчетаване на тази подкрепа със социални и здравни услуги.
8. Като ОТБЕЛЯЗВА, че пандемията от COVID-19 оказва непропорционално въздействие върху уязвимите групи, включително поради недостига на цифрови умения. Като ПОДЧЕРТАВА, че целенасочените политики на пазара на труда, активното приобщаване и мерките за образование и обучение биха могли да защитят и подобрят положението на най-уязвимите.

9. Като ИЗТЪКВА рязкото нарастване на младежката безработица и на броя на младите хора, които не работят, не учат и не се обучават, което вероятно ще окаже трайно въздействие върху перспективите им на пазара на труда. Като ИЗТЪКВА, че това би изисквало засилване на реформите и инвестициите в публичните служби по заетостта, както и активни политики в областта на трудовия пазар и активни системи за образование и обучение с цел предоставяне на интегрирани политически отговори на младите хора и повишаване на техните умения, включително чрез подкрепа за осигуряването на качествено чиракуване и стажуване. Като ПРИЗНАВА, че изпълнението на препоръката на Съвета „Мост към работни места – укрепване на гаранцията за младежта“ може да допринесе значително за засилване на всеобхватната подкрепа за заетостта, която е на разположение на младите хора.
10. Като ОТБЕЛЯЗВА, че преодоляването на разликите в заетостта и заплащането на жените и мъжете изисква допълнителни усилия, като кризата с COVID-19 допълнително изостри рисковете за жените в секторите и професиите с по-ниско заплащане. Като ПОДЧЕРТАВА, че в това отношение участието на жените на пазара на труда би могло да се увеличи чрез реформи и инвестиции, по-специално в образованието и грижите в ранна детска възраст, услугите за дългосрочни грижи, политиките относно баланса на професионалния и личния живот и прозрачността на заплащането, както и чрез корекции на данъчните и осигурителните системи, предназначени за преодоляване на демотивиращите фактори за участието на жените на пазара на труда.
11. Като ИЗТЪКВА, че предотвратяването на трудови правоотношения, които водят до несигурни условия на труд, и осигуряването на правилни стимули за наемане на работа на постоянни договори, като същевременно се насърчават адекватни минимални заплати и достъп до социална закрила, е от ключово значение за намаляване на сегментацията на пазара на труда, насърчаване на справедливи условия на труд и справяне с бедността сред работещите. Като ИЗТЪКВА колко е важно да се инвестира в безопасна и добре приспособена работна среда и гъвкави схеми на работа, които подкрепят работниците и възпират недекларирания труд, особено в контекста на кризата.

12. Като ПРИЗНАВА, че консултациите със социалните партньори в отговор на кризата продължиха да бъдат активни в онези държави членки, които вече разполагат с добре развити структури за социален диалог, докато в други държави членки кризата задълбочи и без това ограниченото участие на социалните партньори преди извънредната здравна ситуация. Като ИЗТЪКВА, че социалният диалог и участието на социалните партньори и други заинтересовани страни, по-специално организациите на гражданското общество, в разработването и изпълнението на националните планове за възстановяване и устойчивост могат да допринесат значително за ефективни реакции на политиките и за икономическо възстановяване.
13. Като ПРИЗНАВА, че слабото участие в образованието и обучението и по-ниските образователни резултати сред децата и младежите от социално-икономически групи в неравностойно положение продължават да бъдат значителни предизвикателства, с възможно дългосрочно въздействие върху тяхното участие в обществото, интеграцията на пазара на труда и перспективите за професионално развитие. Като ОТБЕЛЯЗВА, че дистанционното обучение, въведено по време на ограничителните мерки, може да е задълбочило това неравностойно положение. Като ИЗТЪКВА, че недостигът на квалифициран персонал е основна пречка пред инвестициите за предприятията и че възрастните с по-ниска квалификация участват значително по-слабо в обучението, въпреки че най-много се нуждаят от него. Като ОТБЕЛЯЗВА трайния недостиг на задълбочени цифрови умения, по-специално сред жените. Като ИЗТЪКВА, че повишаването на квалификацията и преквалификацията, по-специално в областта на цифровите и зелените умения, включително за учителите и обучителите, в съчетание с реформи и инвестиции за подобряване на достъпа до образование и обучение и намаляване на неравенствата в образованието, са предпоставки за подкрепа на цифровия и екологичния преход и за насърчаване на приобщаващ и устойчив растеж.
14. Като ОТБЕЛЯЗВА, че намаляването на равнищата на бедност или социално изключване продължи и през 2019 г., макар и с по-бавни темпове, отколкото през предходните години. Като ПРИЗНАВА, че кризата с COVID-19, заедно със свързаното с нея очаквано увеличение на безработицата и неактивността, вероятно ще има отрицателно въздействие върху равнището на бедност или социално изключване.

15. Като ИЗТЪКВА, че защитата на минималните доходи, придружена от услуги за активизиране и подпомагане, играе жизненоважна роля за смекчаване на риска от бедност и социално изключване по време на настоящата криза и по този начин подкрепя хората в най-неравностойно положение сега и в бъдеще. Като ИЗТЪКВА необходимостта от преодоляване на съществуващите пропуски по отношение на достъпността, адекватността и предоставянето на услуги за подпомагане, в съответствие със заключенията на Съвета относно укрепването на защитата на минималните доходи за борба с бедността и социалното изключване по време на пандемията от COVID-19 и след това.
16. Като ИЗТЪКВА, че неравенството в доходите продължава да бъде основно предизвикателство в ЕС. Като отбелязва, че през последните години неравенството в доходите се е засилило повече в долната част на разпределението на доходите, отколкото в горната. Като ИЗТЪКВА, че въпреки предприетите мерки неравенството във всичките му форми вероятно ще се задълбочи вследствие на кризата. Като изтъква, че за преодоляване на неравенствата в доходите са необходими реформи в различни области на политиките, включително в структурата на данъчните и осигурителните системи, механизмите за определяне на работната заплата, приобщаването в образованието и обучението (още от ранна детска възраст) и осигуряването на достъп до финансово приемливи и качествени услуги за всички. Като ПРИПОМНЯ, че реформите на политиките следва да бъдат придружени от посилен акцент върху оценката на ефектите от разпределението, включително по отношение на политиките в подкрепа на зеления и цифровия преход.
17. Като ИЗТЪКВА, че се очаква кризата да засегне непропорционално някои уязвими групи, по-специално децата, хората с увреждания, възрастните хора и хората с мигрантски произход. Като ПРИПОМНЯ трайното високо равнище на детската бедност или социалното изключване в целия ЕС. Като ИЗТЪКВА, че осигуряването на образование и грижи в ранна детска възраст, на жилищно настаняване и на здравеопазване е ключов фактор за предотвратяване и справяне с бедността и за насърчаване на благосъстоянието на децата. Като НАБЛЯГА на необходимостта от приобщаващо образование, достъп до здравеопазване и приобщаващи политики на пазара на труда, подходящо адаптирани към потребностите на хората с увреждания. Като ИЗТЪКВА, че интеграцията на лицата с мигрантски произход и бежанците изисква интегриран подход, който да свързва обучението и повишаването на уменията с възможностите за заетост и достъпа до услуги, по-специално социална подкрепа, здравеопазване и жилищно настаняване.

18. Като ОТЧИТА сериозното въздействие на кризата върху бездомните и хората, изправени пред изключване от жилищно настаняване. Като ПРИПОМНЯ, че интегрираните подходи, които включват превенция, бърз достъп до постоянно жилищно настаняване или подкрепа за жилищно настаняване, както и предоставянето на услуги по подпомагане, предоставящи възможности, следва да бъдат съчетани с инвестиции в жилищно и социално жилищно настаняване, за да се отговори адекватно на предизвикателството, свързано с бездомничеството и изключването от жилищно настаняване.
19. Като ПРИЗНАВА породените от настоящата криза предизвикателства пред системите за социална закрила, по-специално по отношение на техния капацитет да гарантират адекватни доходи и достъп до качествени услуги на достъпни цени за всички нуждаещи се. Като ИЗТЪКВА необходимостта от по-нататъшно подобряване на социалната закрила на самостоятелно заетите лица и работниците с нестандартни форми на заетост, в съответствие с препоръката на Съвета относно достъпа до социална закрила.
20. Като ОТЧИТА, че пандемията от COVID-19 изведе на преден план необходимостта от укрепване на здравните системи, подобряване на тяхната ефективност и устойчивост и гарантиране на достъп до адекватно здравеопазване. Като ОТБЕЛЯЗВА, че са необходими допълнителни инвестиции в добре обучена работна сила, в подобряване на координацията между болничната, извънболничната и първичната медицинска помощ, както и в промоция на здравето и профилактика на заболяванията, за да станат здравните системи по-устойчиви на извънредни ситуации в областта на здравеопазването и да се намалят неравенствата по отношение на здравните резултати.
21. Като ОТЧИТА, че пандемията от COVID-19 показва също така необходимостта от повишаване на устойчивостта на системите за дългосрочни грижи. Като ПРИЗНАВА, че достъпът до адекватни, финансово достъпни и качествени дългосрочни грижи – по-специално домашни грижи и обществени услуги, наред с подкрепа за лицата, полагащи неформални грижи, и превантивни мерки за намаляване на търсенето на дългосрочни грижи – следва да бъде приоритет с оглед на застаряването на населението в Европа, необходимостта от увеличаване на участието на жените на пазара на труда и необходимостта да се противодейства на извадените наяве от кризата недостатъци в предоставянето на грижи.

22. Като ОТБЕЛЯВА, че с оглед на демографските промени следва да продължат пенсионните реформи, имащи за цел подобряването на адекватността, устойчивостта и приобщаващия характер на пенсионните системи. Като ИЗТЪКВА, че тези реформи следва да бъдат подкрепяни от стратегии за активен живот на възрастните хора и други мерки, които насърчават по-дългия трудов живот, както и от политики, целящи да намалят разликата в пенсиите на мъжете и жените и разликата в пенсиите на работниците с нестандартни форми на заетост.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

23. ПРИЗОВАВА държавите членки – в съответствие със съответните им компетентности, като вземат предвид националните обстоятелства и при зачитане на ролята и автономността на социалните партньори – да предприемат действия за справяне с предизвикателствата в областта на заетостта, уменията и социалната политика, набелязани в съвместния доклад за заетостта за 2021 г., и с оглед на евентуалната подкрепа от ресурси на ЕС, включително новия Механизъм за възстановяване и устойчивост и финансиране по линия на политиката на сближаване.
24. ПРИЗОВАВА държавите членки да използват данните от договорените инструменти за наблюдение, като набора от социални показатели, Инструмента за наблюдение на резултатите в областта на заетостта и Инструмента за наблюдение на резултатите в областта на социалната закрила, както и рамките за сравнителен анализ, за да насочват своите реформи и инвестиции и да продължат усилията си за все по-голямо сближаване.
25. ПРИЗОВАВА Комисията да направи необходимото за това въпросите, свързани със заетостта, и социалните въпроси да се вземат предвид по подходящ начин при оценката на политиките на ЕС и на държавите членки, по-специално в контекста на адаптирания европейски семестър за 2021 г. и националните планове за възстановяване и устойчивост.
26. ПРИЗОВАВА Комисията да работи съвместно с Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила в контекста на предстоящия си план за действие относно Европейския стълб на социалните права, също така с оглед на съвместното разработване на водещите цели на ЕС и актуализирането на инструментите за наблюдение, по-специално набора от социални показатели, за да се гарантира амбициозна стратегическа рамка за политиките в областта на заетостта и социалните политики за следващото десетилетие.